

ARBEIDSRETTE

DOM

Avsagt: 24. september 2020

Saksnr.: 7/2020

Lnr.: AR-2020-22

Dommere: Jakob Wahl
Tron Løkken Sundet
Eirik Akerlie
Niels Selmer Schweigaard
Stein Johansen
Bent Ove Hanasand
John Giæver

Saken gjelder: Virkeområdet for Brønnserviceavtalen

Næringslivets Hovedorganisasjon

Advokat Margrethe Meder

mot

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund

Advokat Bent Endresen

DOM

- (1) Saken gjelder tolkning av omfangsbestemmelsen i Brønnserviceavtalen (BSA) mellom Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)/Norsk olje og gass på den ene siden og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) på den andre siden. Spørsmålet er om BSA omfatter virksomheter som utfører brønnintervensjon og lett brønnintervensjon (LWI).
- (2) BSA del II punkt 2.1 regulerer avtalens virkeområde. Punkt 2.1.1 lyder:

«Avtalen får anvendelse for ansatte i bedrifter som driver virksomhet på eller mot norsk kontinentalsokkel innen eller i tilknytning til undervannsaktiviteter, bore- og brønnaktiviteter, geologiske undersøkelser og tjenester, samt for annet arbeid innen eller i tilknytning til oljevirkomheten som partene måtte bli enige om.

Dykkerpersonell omfattes bare av avtalens Del I og VI.»

- (3) Punkt 2.1.3 inneholder en oversikt over hvilke bedrifter som «for tiden» er omfattet av avtalen.
- (4) Frem til 2012 hadde Oljearbeidernes Fellessammenslutning (OFS, nå SAFE) direkteavtaler med de enkelte brønnservicebedriftene. Etter en konflikt ved bedriften Baker Hughes AS, ble BSA opprettet som overenskomst for brønnservicebedriftene med utgangspunkt i Oljeserviceavtalen mellom NHO og Landsorganisasjonen i Norge (LO)/Industri Energi. BSA har derfor ingen særskilt, selvstendig tariffhistorikk utover den som er knyttet til OSA.
- (5) Om bakgrunnen for OSA er det i Arbeidsrettens dom i sak nr. 6/2020 (AR-2020-21) avsnitt 4–8 uttalt:

OSA ble etablert i 1992, men tariffreguleringen kan føres tilbake til 1982. Arbeidet med etableringen av avtalen er nærmere beskrevet i ARD-1997-139. Avtalen erstattet tre tidligere overenskomster mellom de samme parter: Brønnserviceavtalen, dykkeravtalen og en tariffavtale for «ROV-bedrifter» som var inngått pr. 1. september 1990 og omfattet én bedrift. Da forhandlingene om OSA ble gjennomført i 1992, omfattet brønnserviceavtalen 14 bedrifter.

Brønnserviceavtalene hadde ikke særskilte omfangsbestemmelser, men det fremgikk av avtalenavnet at den gjaldt for «brønnservicebedrifter». OSA brukte betegnelsen «oljeservicebedrifter», og avtalen hadde slik omfangsbestemmelse i punkt 2.1.3:

«Avtalen får anvendelse for ansatte i selskap som utfører serviceoppdrag på norsk kontinentalsokkel, og for annet arbeid som er regulert av denne overenskomst.»

I slutfasen av arbeidet med opprettelsen av OSA, ble det i møte 9. april 1992 mellom Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund (NOPEF, nå Industri Energi) og Oljeserviceselskapenes Landssammenslutning (OSSL) opprettet en protokoll som presiserte virkeområdet for avtalen. I protokollen heter det:

**«PROTOKOLL FRA FORHANDLINGENE MELLOM OSSL/NOPEF
VEDRØRENDE NY OLJESERVICEAVTALE**

Partene er enige om vedlagte utkast til ny oljeserviceavtale mellom NOPEF/LO og OSSL/NHO. [A]vtalen erstatter tidligere brønnserviceavtale, dykkeravtale samt avtalene for Oceanering A/S og Securitas A/S. Avtalen forutsettes ikke å endre virkeområde utover det som har vært virkeområde i de tidligere avtaler. Partene er dog enige i at nye medlemsbedrifter i OSSL skal kunne omfattes av avtalen.»

I tariffrevisjonene i 1994 og 1996 ble omfangsbestemmelsen endret. I 1994 ble bestemmelsen flyttet til punkt 2.1.2. Partene presiserte virkeområdet for avtalen til også å omfatte virksomhet «innen eller i tilknytning til undervannsaktiviteter, bore- og brønnaktiviteter samt for annet arbeid innen eller tilknytning til oljevirksomheten som partene måtte bli enige om». Bestemmelsen fikk da slik ordlyd:

«Avtalen får anvendelse for ansatte i selskap som utfører serviceoppdrag på norsk kontinentalsokkel innen eller i tilknytning til undervannsaktiviteter, bore- og brønnaktiviteter samt for annet arbeid innen eller i tilknytning til oljevirksomheten som partene måtte bli enige om.»

I 1996 tilføyde partene alternativet «geologiske undersøkelser», slik at bestemmelsen fikk slik ordlyd:

«Avtalen får anvendelse for ansatte i selskap som utfører serviceoppdrag på norsk kontinentalsokkel innen eller i tilknytning til undervannsaktiviteter, bore- og brønnaktiviteter, geologiske undersøkelser og tjenester, samt for annet arbeid innen eller i tilknytning til oljevirksomheten som partene måtte bli enige om.»

- (6) Omfangsbestemmelsene i BSA og OSA har etter dette ikke blitt endret på punkter som har betydning for saken.
- (7) **Kort oversikt over arbeid med såkalt brønnservice og brønnintervensjon**
- (8) Brønnservice og brønnintervensjon er i korte trekk arbeid med isolering av eksisterende og åpning av nye produksjonssoner i brønner, utskiftning og installering av utstyr i brønner osv. på kontinentalsokkelen. Brønnarbeid kan utføres fra faste installasjoner dersom styringsenheten for brønnen («juletreet») er plassert på installasjonen. Permanent nedstengning eller boring og komplettering av brønner må gjennomføres fra borerigger. For øvrig kan brønnarbeid utføres fra flyttbare eller flytende rigger og andre fartøy.
- (9) Lett brønnintervensjon eller «riserless light well intervention» («LWI») betyr at arbeidet gjennomføres uten bruk av riser/stigerør som fast forbindelse mellom brønnutstyret på havbunnen og fartøyet intervensjonen utføres fra. Lett brønnintervensjon er en tjeneste som tilbys for undervannsbrønner («subseabrønner»), det vil si brønner hvor styringsenheten som overvåker og kontrollerer væske-/gasstrømmen opp av eller ned i brønnen, er plassert på havbunnen.
- (10) Brønnintervensjon er arbeid som utføres fra brønnen er boret og klargjort for produksjon og ut hele brønnens levetid. Dette kan være arbeid i form av klargjøring av brønn før utvinningen begynner gjennom installering av styringsenhet eller fjerning av midlertidige sperrer («plugg») slik at brønnen kommer i drift. Det kan også være fortløpende tilsyn,

testing, reparasjon og installasjon av utstyr for å ivareta sikkerhet, kontroll av brønnens tilstand, tiltak for økt produksjon ved å gå inn i brønnen for å opprettholde trykket, utskifting, installering eller fjerning av brønninstallert utstyr eller klargjøring for midlertidig eller permanent nedstenging.

- (11) Lett brønnintervensjon har vært brukt som arbeidsmetode i oljebransjen fra 1987, men i Norge først fra 2005. Lett brønnintervensjon utføres ved at det installeres en brønnkontrollpakke på toppen av styringsenheten i brønnen. På toppen av brønnkontrollpakken installeres en form for trykkluse slik at utstyr kan senkes ned i og dras opp av brønnen uten at produksjonsvæske eller gass lekker ut i sjøen. Utstyret som senkes ned er montert i enden av en «wireline» som fungerer som en kombinert løftewire og kommunikasjonskanal for styring og overvåkning av arbeidet. Hvis dette arbeidet utføres fra en borerigg, må man bruke en fast forbindelse mellom arbeidsdekket og brønnen gjennom et sammenskrudd, langt stålrør («stålriser») med bruk av wireline for å utføre arbeidet. En lett brønnintervensjon kan dermed foretas fra mindre fartøy sammenlignet med tilsvarende arbeid fra en borerigg.
- (12) **Bakgrunnen for tolkningsspørsmålet**
- (13) Tolkningsspørsmålet i saken springer ut av en tvist om gjennomføring av tariffavtale i TIOS AS/TIOS Crewing AS. Eierstrukturen i TIOS-selskapene har endret seg over tid. TIOS AS var opprinnelig knyttet til Island Offshore Management AS, men er nå knyttet til TechnipFMC.
- (14) TIOS AS samler og administrerer alle tjenester som er nødvendige for å gjennomføre brønnintervensjon for operatørene. TIOS AS leier inn fartøy fra Island Offshore Management AS og brønnkontrollutstyr fra TechnipFMC/FMC Kongsberg Subsea, og kjøper tjenestene som er nødvendige for å gjennomføre brønnintervensjonsarbeidet fra en rekke underleverandører, blant annet «wireline» fra Altus Intervention AS og fjernstyrte undervannsfartøy (ROV) fra Oceaneering AS. Når brønnintervensjon gjennomføres på denne måten, blir en rekke leverandører med ulike oppgaver og funksjoner trukket inn i prosjektet, men TIOS AS har ansvaret overfor kunden.
- (15) I TIOS Crewing AS har LWI-personellet stillinger som superintendent, assistant superintendent, supervisor eller safety advisor. Superintendent og assistant superintendent er ansvarlige for hele intervensjonsoperasjonen. Personellet fra de øvrige leverandørene slik som dekkspersonell, wirelinepersonell og ROV-personell, rapporterer til superintendent og assistant superintendent. Supervisor er den som leder

intervensjonsarbeidet på dekk. Safety advisor er ansvarlig for sikkerhet knyttet til operasjonen.

- (16) TIOS Crewing AS var frem til september 2018 tilsluttet Norges rederiforbund (NR) og bundet av Flyteriggavtalen mellom NR og YS/SAFE for tariffperioden 1. juni 2018–31. mai 2020. I september 2018 meldte bedriften seg inn i NHO/Norsk Industri, og Flyteriggavtalen ble sagt opp til opphør ved utløpet av tariffperioden, jf. Hovedavtalen YS–NHO § 3-7 nr. 5. Prosessen med gjennomføring av ny tariffavtale i TIOS Crewing AS er nærmere beskrevet i AR-2020-13 avsnitt 2–10. Industri Energi og SAFE har i den forbindelse gjort gjeldende at Flyteriggavtalen skulle gjøres gjeldende som direkteavtale mellom forbundene og TIOS.
- (17) YS og LO ba om forhandlinger om tariffavtalevalget i brev henholdsvis 26. og 29. april 2019. Felles forhandlinger om avtalevalget ble gjennomført 27. mai 2019. Etter møtet utarbeidet NHO utkast til protokoll hvor tvistesaken og NHOs anførsler er gjengitt slik:

«Tios, som er medlem av NHO/NI, overtok gjennom en virksomhetsoverdragelse bedriften Island Offshore Subsea med virkning fra 1. januar 2019. Tios reserverte seg mot gjeldende tariffavtale i Island Offshore Subsea, som på overdragelsestidspunktet var medlem av Rederiforbundet og bundet av deres Flyteriggavtale.

Ved brev av 25. februar 2019 fremsatte IE, under henvisning til arbeidstvistloven, krav om at kopi av Flyteriggavtalen ble gjort gjeldende som direkteavtale mellom forbundet og Tios. NI avviste på vegne av bedriften dette kravet i brev av 8. mars 2019, og fremsatte i samme brev krav om at Oljeserviceavtalen (avtale 357) ble gjort gjeldende for bedriften. IE avviste dette kravet ved brev av 5. april 2019.

Krav om forhandlingsmøte ble fremsatt i brev av 29. april 2019.

NHO vil først få presisere at krav om direkteavtale fra et forbund overfor en enkeltstående medlemsbedrift representerer et brudd på Hovedavtalens § 3-7. Det er først ved fastslått «tariffomt rom» at LO kan fremsette krav om opprettelse av en ny tariffavtale og eventuelt i tariffperioden benytte arbeidskamp for å tvinge kravet igjennom.

NHO er av den oppfatning at den aktivitet Tios driver, tilsier at «virksomhetens art» faller inn under virkeområdet Oljeserviceavtalen (avtale 357).

Bedriften leverer tjenester/service brønnintervensjon - på brønner som er i produksjon. At dette skjer fra et skip, som klassifiseres som en innretning, kan ikke ha betydning. Driften av skipet ivaretas av maritimt mannskap som faller utenfor Oljeserviceavtalen.

Innholdet av leveransen er en samlet 'pakke', hvori Tios sine egne ansatte står for planlegging og operasjonell ledelse av innleide leverandører/entreprenører som utfører selve brønnintervensjonen.

Tios er ansvarlig for den samlede leveransen overfor oppdragsgiver (operatøren). Det er oppdragsgiver som gis SUT, mens Tios er ansvarlig for at det benyttes SUT-godkjent utstyr/kompetanse/underleverandører. Det forhold at bedriften benytter underleverandører i sine leveranser kan ikke medføre at bedriften ikke faller inn under virkeområdet til Oljeserviceavtalen.

NHO kan ikke se at den type stillinger ansatte i Tios har, er stillinger som faller utenfor Oljeserviceavtalens personellmessige virkeområde. Avtalen er vertikal, og det forhold at de aktuelle stillingsbetegnelser faller utenfor lønnstabellen i § 3.13.1 kan ikke ha betydning i denne sammenheng. Det samme må gjelde for opplistingen av stillinger som avlønnes etter § 3.15.8.

NHO konkluderer derfor med at rette overenskomst for Tios Crewing AS er Oljeserviceavtalen, samt at de aktuelle stillingstyper denne saken innbefatter faller inn under avtalens personellmessige virkeområde.

LO

Partene er enige om at det er LO som eventuelt må ta ut stevning for Den faste tvistenemnd.»

- (18) Det verserer tvister for Arbeidsretten om rettsvirkningene av skiftet av arbeidsgiverorganisasjon og endring av tarifforhold, jf. Arbeidsrettens sak nr. 29/2019 og nr. 36/2019.
- (19) NHOs utkast til protokoll ble oversendt til LO og YS 12. juni 2019. Verken LO eller YS har kommet med utkast til gjengivelse av deres anførsler i tvistemøtet. Det foreligger ingen signert tvisteprotokoll, men det er klart at tvisteforhandlinger er gjennomført i samsvar med kravene i arbeidstvistloven § 45 fjerde ledd jf. § 35 tredje ledd.
- (20) NHO tok ut likelydende stevninger for Arbeidsretten 12. mars 2020 mot LO og YS. På bakgrunn av partenes begjæringer ble det besluttet å gjennomføre en felles hovedforhandling for sakene 2.–4. september 2020. Forhandlingene ble lagt opp i samsvar med Folkehelseinstituttets retningslinjer om smittevern. Tre partsrepresentanter og tolv vitner avga forklaring. Ni vitneforklaringer ble avgitt gjennom videoavhør.
- (21) **Partenes påstandsgrunnlag og påstander**
- (22) *Næringslivets Hovedorganisasjon* har i korte trekk anført:
- (23) Spørsmålet i saken er om omfangsbestemmelsene i BSA omfatter brønnintervensjon. Arbeidsretten skal ikke vurdere om det er andre tariffavtaler som gjelder for arbeidet. Brønnintervensjon og lett brønnintervensjon faller inn under ordlyden i BSA punkt 2.1.1. Brønnintervensjon er vedlikehold og annet arbeid på en brønn. Dette faller inn under alternativet «brønnaktivitet» i punkt 2.1.1 og er i kjernen av virkeområdet for BSA.
- (24) Det er ikke grunnlag for å tolke omfangsbestemmelsen innskrenkende. Andre virksomheter som utfører brønnintervensjon eller lett brønnintervensjon følger BSA. Mannskapet fra TIOS utfører ikke samme arbeidsoppgaver som mannskap fra Altus eller andre selskaper. Poenget er at mannskapene inngår i et samlet opplegg for å gjennomføre vedlikehold av brønner. Det er virksomheten slik den er etter omorganiseringen i 2018 som må legges til grunn ved tolkningen av omfangsbestemmelsen.
- (25) YS' begrunnelse for at BSA ikke omfatter lett brønnintervensjon har utviklet seg under saken. Det er for det første vist til at stillingsbetegnelsene i TIOS ikke gjenfinnes i

lønnsmatrisen i BSA. Dette kan ikke begrunne en innskrenkning av virkeområdet.

Stillingsbetegnelsene i BSA er sekkebestemmelser som skal fange opp at virksomhetene bruker ulike betegnelser på stillingene.

- (26) For det andre er det vist til at BSA får for vidtrekkende område. Dette er ikke relevant fordi virkeområdet for BSA må ses i sammenheng med virkeområdet for de andre sokkelavtalene.
- (27) For det tredje er det vist til at avtalen ikke passer på grunn av ordninger med 2–4-rotasjon som anvendes for LWI-personell, mens personell som følger BSA har ordning med disponibelplan. Dette er ikke avgjørende fordi det følger av BSA punkt 3.6.1 at partene lokalt skal drøfte om det er mulig å sette opp skiftplan basert på en 2–4-ordning. I praksis har mange brønnintervensjonsselskaper praktisert faste ordninger.
- (28) For det fjerde er det anført at LWI-personell aldri har vært dekket av avtalen. BSA er en vertikal avtale, som også omfatter ledende personell. Den nye måten å organisere arbeidet på, kan ikke føre til at omfangsbestemmelsen innskrenkes.
- (29) For det femte anføres det på bakgrunn av forklaringen fra tidligere leder i Industri Energi Leif Sande at omfangsbestemmelsen skal tilsvare virkeområdet for avtalen før 1992. Det er ikke grunnlag for å begrense virkeområdet på denne måten. Omfangsbestemmelsen i BSA ble endret og utvidet frem til 1996, og det har etter 1992 skjedd endringer i bedriftene som var omfattet av BSA. Det har uansett formodningen mot seg at ny metodikk for å løse oppdragene gjør at arbeidet faller utenfor BSA.
- (30) Det kan ikke tillegges vekt at Island Offshore Management AS var tilsluttet NR og anvendte Flyteriggavtalen. Anvendelsen av Flyteriggavtalen hadde grunnlag i en lokal protokoll uten at tariffpartene tok stilling til om avtalen var anvendelig. TIOS er ikke medlem av NR. Flyteriggavtalen er ikke bindende for TIOS, og BSA må tolkes uavhengig av avtaleforholdet mellom NR og Industri Energi. I tariffreguleringene til NR er det ikke åpenbart at Flyteriggavtalen er den riktige tariffavtalen for LWI-arbeid. Under enhver omstendighet er et eventuelt tariffbrudd i forholdet mellom NR og YS/SAFE uten betydning for tolkningen.
- (31) Omorganiseringen og virksomhetsoverdragelsen fra Island Offshore til TIOS er ingen illojal «tariffhopping». Endring av organisasjonstilknytning fører til endring av tariffforhold, hvor bedrifter med samme konsept og konkurranseflate skal følge samme tariffavtale.

(32) Det er nedlagt slik endret påstand:

«Brønnserviceavtalen punkt 2.1.1 er slik å forstå at avtalen kommer til anvendelse i bedrift som driver brønnintervensjon/lett brønnintervensjon og for personell som arbeider med brønnintervensjon/lett brønnintervensjon.»

(33) *Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund* har i korte trekk anført:

(34) BSA kommer ikke til anvendelse for stillingskategoriene LWI superintendent, assisterende LWI superintendent, LWI supervisor og safety advisor. Den form for lett brønnintervensjonsarbeidet som utføres av TIOS er ikke omfattet av BSA. Andre selskaper, slik som Altus, driver lett brønnintervensjon som kan omfattes av avtalen, men gjør dette arbeidet under ledelse av personell fra TIOS. Arbeid som bidrar til å øke utvinning av olje kan ikke karakteriseres som service på brønn.

(35) LWI-personell som leder operasjonen må ha spesiell kompetanse, og dette personellet er rekruttert fra boreselskapene og har erfaring som boresjefer eller assisterende boresjefer. LWI-personellet utfører annet arbeid enn selve brønnintervensjonen, og er inntatt i Sjøfartsdirektoratets bemanningsoppgave. Dette er da en del av besetningen på fartøyet, og BSA omfatter ikke denne gruppen ansatte. De fire stillingskategoriene i TIOS finnes heller ikke lønnsmatrisen i BSA. Dette gjøre at noen stillinger er omfattet av BSA, mens andre faller utenfor virkeområdet for avtalen. Dersom virksomheten som drives av TIOS omfattes av BSA, vil avtalen i prinsippet omfatte alle ansatte på sokkelen.

(36) BSA punkt 2.1.3 må trekkes inn når man skal fastlegge virkeområdet for avtalen. TIOS er ikke nevnt blant bedrifter som «for tiden» omfattes av BSA. Protokolltilførselen fra 1992 knyttet til OSA presiserer at nye bedrifter «skal kunne omfattes», men sier ikke at nye bedrifter er omfattet. Partene hadde den gang ikke noen tanke om at OSA skulle omfatte lett brønnintervensjon. Det samme må da gjelde for BSA. Det kan ikke være slik at en landsforening i NHO kan beslutte at virksomheter likevel skal omfattes av BSA. NHOs tolkning innebærer at BSA i prinsippet omfatter alle former for virksomhet.

(37) Andre virksomheter som utfører lett brønnservice har anvendt Flyteriggavtalen. NR må også ha vært kjent med at virksomhetene anvendte Flyteriggavtalen. Omorganiseringen i TIOS har ikke ført til endringer i arbeidsoppgaver eller stillingsbeskrivelse som tilsier at Flyteriggavtalen ikke lenger er anvendelig.

(38) Stillingsbeskrivelsene for ledende personell ble revidert i februar 2020, og er skrevet på dokumenter med logen til Island Offshore Management. TIOS har fokusert på å organisere virksomheten slik at bedriften kan frigjøre seg fra forpliktelsene etter Flyteriggavtalen.

Selv om det under BSA er mulig å avtale 2–4-ordning, må det på grunnlag av vitneforklaringene legges til grunn at TIOS har vist til behovet for å kunne bruke disponibelplaner som en årsak til at man vil gjøre BSA gjeldende for arbeidet. En overgang til BSA vil også føre til en økning i årsverket, og gi grunnlag for trekk i lønn om den ansatte ikke fyller årstimetallet.

(39) Avtalen må tolkes i samsvar med det partene har ment avtalen skal gjelde for og slik den historisk sett har blitt praktisert. BSA er ment å gjelde personell som har kortere opphold på installasjoner, og ikke for fast personell på en installasjon eller et fartøy. LWI-personell er av Sjøfartsdirektoratet ansett som del av det faste personellet på innretningen, og går faste skift etter Flyteriggavtalen.

(40) Det er nedlagt slik påstand:

«Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund frifinnes.»

(41) **Arbeidsrettens merknader**

(42) *Arbeidsretten* bemerker at saken gjelder den generelle forståelsen av omfangsbestemmelsen i BSA. Både LO og SAFE har reist søksmål for Arbeidsretten om rettsvirkningene av overdragelsen fra Island Offshore til TIOS, og det er i tolkningstvisten særlig vist til at overdragelsen fra Island Offshore er illojal «tariffhopping». Arbeidsretten bemerker at dette er forhold som faller utenfor rammen av tvisten om tolkning av omfangsbestemmelsen.

(43) Arbeidsretten skal i den foreliggende saken heller ikke ta stilling til om BSA kan gjøres gjeldende for TIOS. Dette er et spørsmål som må avgjøres av tariffpartene og eventuelt Den faste tvistenemnd i samsvar med vilkårene og fremgangsmåten som følger av Hovedavtalen YS-NHO § 3-7 flg.

(44) Både LO og YS gjorde i tilsvarene gjeldende at søksmålene måtte avvises fordi vilkåret om et konkret, praktisk behov for dom i samsvar med påstandene ikke var oppfylt, jf. arbeidstvistloven § 34 sjette ledd jf. tvisteloven § 1-3. Påstanden er senere frafalt. Arbeidsretten må imidlertid av eget tiltak håndheve vilkårene i arbeidstvistloven § 34 sjette ledd jf. tvisteloven § 1-3 og vil på bakgrunn av de opprinnelige påstandene bemerke at det ikke er grunnlag for avvising. Det er utvilsomt adgang til å kreve dom for den generelle forståelsen av en tariffbestemmelse, jf. arbeidstvistloven § 34 første ledd jf. § 1 bokstav i og ARD-2014-261 avsnitt 44. Tvisten om tariffavtalevalg for TIOS har avdekket at partene er uenige om den generelle forståelsen av omfangsbestemmelsen. NHO har et konkret, praktisk behov for å få avklart dette, og dom i samsvar med påstanden vil gi en avklaring

av rettsforholdet mellom partene og kunne ha betydning for de vurderinger som må foretas av Den faste tvistenemnd i en eventuell behandling av en tvist om tariffavtalevalget. Saken ligger derfor annerledes an enn tilfellet var i ARD-2014-261 avsnitt 47.

- (45) Virksomheten i TIOS er belyst i saken for å anskueliggjøre hva slags arbeid og virksomhet tolkningsspørsmålet knytter seg til. Tolkingsspørsmålet må derfor drøftes med utgangspunkt i virksomheten i TIOS etter omorganiseringen i 2018. Det er da ikke avgjørende om TIOS før overgang fra medlemskap i NR til NHO praktiserte Flyteriggavtalen mellom YS/SAFE og NR. Arbeidsretten går derfor ikke inn på den tariffreguleringen som har vært praktisert tidligere.
- (46) Spørsmålet er etter dette om BSA punkt 2.1.1 omfatter brønnintervensjon og lett brønnintervensjon. Arbeidsrettens flertall, dommerne *Wahl, Sundet, Akerlie, Selmer Schweigaard* og *Hanasand*, har kommet til at NHO må få medhold i påstanden og vil bemerke:
- (47) Det følger av BSA punkt 2.1.1 at avtalen gjelder for «ansatte i bedrifter som driver virksomhet på eller mot norsk kontinentalsokkel innen eller i tilknytning til ... bore- og brønnaktiviteter». Avtalen gjelder i tillegg for «annet arbeid innen eller i tilknytning til oljevirksomheten som partene måtte bli enige om».
- (48) Omfangsbestemmelsen har over tid blitt utvidet, men brønnservice ligger i kjernen av det som omfattes av BSA. På dette punktet må det ved fastlegging av innholdet i omfangsbestemmelsen ses hen til det som er opplyst om opprettelsen av OSA. Da OSA ble opprettet i 1992, slo den sammen tidligere avtaler for «brønnservicebedrifter». I protokollen fra forhandlingene mellom NOPEF og OSSSL presiseres det at OSA ikke skulle endre virkeområdet «utover det som har vært virkeområde i tidligere avtaler». Dette må forstås som en henvisning til det saklige omfanget for de tidligere avtalene, det vil si brønnservicearbeid. Betegnelsen «oljeservice» eller «serviceoppdrag på norsk kontinentalsokkel» skulle imidlertid ikke ved opprettelsen føre til en utvidelse av det saklige virkeområdet for tariffreguleringen, med mindre tariffpartene var enige om noe annet. Når det i protokollen presiseres at nye medlemsbedrifter i OSSSL «skal kunne omfattes» av avtalen, må det forstås som at nye bedrifter vil kunne omfattes dersom de utfører service på brønn. Det vil si at OSA ikke oppstiller andre vilkår for at den skal kunne gjøres gjeldende enn det ellers gjelder etter Hovedavtalen LO–NHO § 3-7 flg., og den enkelte tariffavtalens saklige virkeområde. Det samme må legges til grunn ved tolkingen av BSA punkt 2.1.1.

- (49) Punkt 2.1.1 har blitt endret etter 1992 ved at kriteriene for å omfattes av avtalen ble har blitt videreutviklet og presisert. Dette skjedde blant annet med tilføyelsen av alternativet «bore- og brønnaktiviteter». Brønnintervensjon er en brønnaktivitet – en service på brønn – og omfattes av BSA. Omfangsbestemmelsen har ingen begrensninger eller forbehold om hvordan arbeidet utføres eller organiseres. Flertallet kan ikke se at det har noen betydning for virkeområdet at det er tale om lett brønnservice, eller at personell fra TIOS har oppgaver knyttet til ledelsen av arbeidet. Det er i alle tilfelle tale om arbeid med vedlikehold og tilsyn med brønner for å ivareta sikkerhet og drift i brønnens levetid, jf. redegjørelsen i avsnitt 7–11 foran.
- (50) Spørsmålet er om det er grunnlag for en innskrenkende tolkning av bestemmelsen.
- (51) YS har særlig vist til at NHOs tolkning gir BSA et virkeområde som i ytterste konsekvens overflødiggjør andre tariffavtaler. Flertallet kan ikke se at NHOs tolkningspåstand gir avtalen et annet og mer omfattende virkeområde enn det som var forutsetningene da OSA ble opprettet i 1992, eller griper inn i de andre tariffavtalene YS og NHO har for virksomheter på kontinentalsokkelen. Tolkningstvisten gjelder brønnintervensjon og lett brønnintervensjon. Dette er utvilsomt brønnservice, og arbeid med å lede eller gjennomføre brønnintervensjon må falle inn under punkt 2.1.1. YS synes også å anføre at arbeid som gjør at brønnen kan produsere mer olje gir det karakter av operatørarbeid, men det kan ikke føre frem. Service på brønn vil bidra til driftssikkerhet og forlenge levetiden på brønnen, men dette har hele tiden vært en følge av vedlikehold av brønner. Det gjør ikke at arbeidet faller utenfor BSA.
- (52) BSA er en vertikal avtale, det vil si omfatter alle ansatte i virksomheten. Dette følger av formuleringen «ansatte i bedrifter som driver virksomhet ... innen ... brønnaktiviteter». Den har ingen avgrensning ut fra personellgruppe eller mot personer i ledende stillinger. Det kan derfor ikke utledes noen begrensninger i virkeområdet for BSA knyttet til personellgruppene i virksomheten. Arbeidsoppgavene til LWI superintendent, assisterende LWI superintendent, LWI supervisor og safety advisor er personell med arbeidsoppgaver i virksomheter som driver brønnaktiviteter, og har en funksjon under gjennomføringen av brønnservice. Det er opplyst at LWI-personell har vært rekruttert blant boresjefer fordi disse har en særskilt kompetanse, og at boresjefer arbeider i virksomheter som følger en annen tariffavtale. At personer som nå har stillinger som LWI-personell tidligere har hatt stillinger som følger en annen tariffavtale, kan ikke tillegges vekt ved tolkningen av omfangsbestemmelsen i BSA.

- (53) YS har også vist til at BSA ikke gjelder for personellet på fartøyet, og at LWI-personellet ifølge Sjøfartsdirektoratets bemanningsoppgave fra 2006, regnes som en del av besetningen på fartøyet. Dette kan ikke tillegges avgjørende vekt. Det er ikke holdepunkter for at klassifiseringen av disse stillingene som del av sikkerhetsbemanningen på fartøyet i henhold til offentligrettslige regler skal være styrende for den tariffrettslige vurderingen.
- (54) YS har vist til at stillingene LWI superintendent, assisterende LWI superintendent, LWI supervisor og safety advisor ikke er nevnt i lønnsmatrisen i BSA punkt 3.13, slik at LWI-personell i TIOS ikke kan omfattes av BSA. Dette kan ikke føre frem. Lønnsmatrisen inneholder stillingen «brønnspecialist», noe som fanger opp en rekke ulike stillingsbetegnelser. Det er imidlertid ikke fullt ut samsvar mellom stillingsbetegnelsene i matrisen og stillingsbetegnelsene i virksomhetene. Dette må ses i sammenheng med en utvikling hvor matrisen tar sikte på en generell regulering og inndeling som de enkelte stillingene i en virksomhet kan innplasseres i. I 1992 hadde overenskomsten en utførlig oversikt over stillingsbetegnelser i de enkelte virksomhetene og lønnsgruppeplassering for de enkelte virksomhetene. Stillingsbetegnelsene i BSA er nå færre, mer generelle og mer vidtrekkende. BSA punkt 3.15.2 gir i tillegg anvisning på hvordan «nye stillinger» skal innplasseres på lønnstabellen. Det er derfor ikke avgjørende at bedriftens stillingsbetegnelser ikke er nevnt i lønnsmatrisen.
- (55) Arbeidsrettens mindretall, dommerne *Johansen* og *Giæver*, har kommet til at YS må frifinnes og vil bemerke:
- (56) Ordlyden i BSA punkt 2.1.1 må ses i sammenheng med hvilke bedrifter som i dag omfattes av avtalen og med partenes protokoll fra april 1992. I protokollen forutsettes det uttrykkelig at BSA ikke skulle endre virkeområde «utover det som har vært virkeområde i de tidligere avtaler», men at partene var enige om at nye medlemsbedrifter «skal kunne omfattes av avtalen». Tidligere leder i Industri Energi Leif Sande, har forklart at endringen i omfangsbestemmelsen til å gjelde «bore- og brønnaktiviteter» ikke var ment som en utvidelse av virkeområdet, men en ajourføring med henvisning til den tidligere brønnserviceavtalen. Lett brønnintervensjon var ukjent da partene etablerte OSA, og partene kan da ikke ha ment at denne typen virksomhet skulle omfattes av avtalen. Klubbleder for Industri Energi i Island Offshore Crewing Finn Arne Follestad og safety advisor i TIOS Crewing Trude Hagen har forklart at LWI aldri har vært omfattet av andre tariffavtaler enn Flyteriggavtalen. Til dette kommer, som forklart av tillitsvalgt for SAFE i TIOS Crewing Vegard Risberg, at det bare er to operatører som i dag utfører lett

brønnintervensjon. Det følger av dette at TIOS ved å melde seg inn i NHO ikke blir omfattet av BSA, men at dette krever at YS og NHO blir enige om dette. Lett brønnintervensjon og organiseringen av arbeidet i TIOS skiller seg klart fra arbeidsmåten til de bedrifter som i dag er omfattet av BSA og som utfører brønnservice. Lett brønnintervensjon og organiseringen av arbeidet i TIOS skiller seg klart fra arbeidsmåten til de bedrifter som i dag er omfattet av BSA og som utfører brønnservice. Det følger av dette at BSA ikke kommer til anvendelse i bedrift som driver brønnintervensjon eller lett brønnintervensjon, med mindre partene er enige om dette.

(57) Dommen er avsagt med slik dissens som fremgår foran.

SLUTNING

Brønnserviceavtalen mellom Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/Sammenslutningen av fagorganiserte i energisektoren og Næringslivets Hovedorganisasjon/Norsk olje og gass punkt 2.1.1 er slik å forstå at avtalen kommer til anvendelse i bedrift som driver brønnintervensjon/lett brønnintervensjon og for personell som arbeider med brønnintervensjon/lett brønnintervensjon.

Jakob Wahl
(sign.)

Tron Løkken Sundet
(sign.)

Eirik Akerlie
(sign.)

Niels Selmer Schweigaard
(sign.)

Stein Johansen
(sign.)

Bent Ove Hanasand
(sign.)

John Giæver
(sign.)

Rett utskrift bekreftes:

